

Kolds Hus.

Af P. L. Hald

SAALEDES benævnedes i daglig Tale i Thisted det lille lave Hus Nr. 12 i Strømgade. Her fødtes nemlig 29. Marts 1816 Christen Mikkelsen Kold som Søn af Skomager Mikkel Kold og Hustru Kirstine Marie Jannerup; og mange fremmede, der var fortrolige med Kolds Betydning for den danske Skole, undlod ikke at aflægge Besøg ved Huset, der fra mange Sider omfattedes med en vis Sympati.

Imidlertid kunde man ikke undgaa at lægge Mærke til, at skulde Huset bevares, maatte det undergaa en omfattende Restaurering. Det blev dog kun ved Talen; men Tanken om, at det sluttelig maatte falde, kom man til at gøre sig fortrolig med, da Spørgsmaalet om en Scenebygning som Tilbygning til Haandværkerforeningens Sal i Hotel Aalborg meldte sig. Den tog efterhaanden fast Form, da Haandværkerforeningen købte Huset, og den endelige Ordning af Teaterspørgsmaalet blev løst. Ejendommens Nedrivning begyndte i Februar i indeværende Aar.

Forinden var der gennem Dagbladene Fremkommet Opfordringer, særlig fra Højskolekredse, om at lade Huset staa, eventuelt flytte det til en anden Plads i Thisted. Imidlertid viste det sig ved Nedrivningen, hvilket man som omtalt var klar over, at Tømmeret i Taget var saa medtaget, at det ikke kunde bruges igen efter en Flytning. Oprindelig havde Huset været tækket med Straa, hvilket Tagværket gav Bevis for, idet Spærene var blevne afstivede med Planker, da det blev teglhængt, ligesom det i Tidens Løb siden Kolds Tid havde været Genstand for adskillige Ombygninger. Husets ældste Parti var den vestre Gavls øverste Del, hvor der endnu fandtes Bindingsværk af Eg; endvidere fandtes mod Vest en Kælder, der var bygget af "Flinter" (Flintesten), muret dels i Kalk og dels i Ler.

Ved en eventuel Flytning til en anden Bydel vilde Huset komme bort fra sine Omgivelser, ligesom Stedet jo heller ikke længere var det samme; skulde

det endelig flyttes, var det naturligt, at det kunde komme i lignende Omgivelser, som det havde, og Købstadmuseet "Den gamle By" i Aarhus var levende interesseret; men Museets nøjere Undersøgelse kom til det Resultat, at en Flytning af Bygningen vilde være omsonst paa Grund af Træværkets medtagne Tilstand. Tilbage stod saa at redde, hvad reddes kunde. Thisted Haandværkerforening og Murermester Andreas Jensen tillod med stor Liberalitet Thisted Museum at udtage, hvad det mente der kunde være af Værdi i en fremtidig Kold-Stue, som det er Mening at oprette, naar Museet faar Plads.

Museet sikrede sig saa 2 Empiredøre og en meget karakteristisk Indgangsdør fra Kolds Hjem; alle disse tre Døre kan med Sikkerhed siges at have været til paa Kolds Tid. Endvidere fik Museet en lille Kogekakkelovn og Indskriptionspladen, der var indmuret i Væggen til Gaden, og som nu var overflødig. Naar hertil kommer, at Museet skaffede gode Fotografier, ligesom der er foretaget en Opmaaling af Huset, og at Museet har købt Originalakvareller af Huset, baade set fra Gaden og fra Gaarden, maa det siges, at Museet ikke har kunnet overkomme mere.

Her skal ikke nærmere omtales de Planer, som man ser Fremsat i Dagbladene, om at opføre Huset forskellige Steder uden for Thisted, idet man har sikret sig Stenene og Tømmeret, men det forekommer os, at hvor som helst Dele af Huset vil blive opført, da vil det kun blive et Surrogat uden Betydning. Naar det ikke kunde blive staaende, er det eneste naturlige, at det bliver Thisted Museum, der freder Mindet om Kold paa den Maade, som det nu har begyndt.

Den gamle Mindetavle kan ikke indmures igen, Forudsætningen herfor er bortfaldet. En Plan, der er Fremsat om at lade indsætte paa Scenebygningens Gavl et Broncerelief af Huset med Angivelse af, at her stod Kolds Fødested, er tiltalende, og her ligger en virkelig Opgave for alle Kold-Interesserede.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1933, side 427-429)

Kolds Barndomshjem. Efter Akvarel af P. Holm. Originalen i Thisted Museum.